

ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN PLACÓWKI OŚWIATOWEJ

Opracowanie zawiera zasady postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej, wskazówki dotyczące zachowania dyrektora i wszystkich pracowników w związku z zaistnieniem sytuacji zagrażającej zdrowiu i życiu ludzi, w tym zasady alarmowania o zdarzeniu oraz ogólne zasady funkcjonowania instytucji w sytuacji kryzysowej.

DEFINICJE

NAPASTNIK: osoba posługująca się bronią, która zabija lub próbuje zabić osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku.

ALARM: sygnał dźwiękowy informujący o wtargnięciu napastnika na określony teren, do obiektu lub budynku.

ALARMOWANIE: działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie placówki o wystąpieniu sytuacji kryzysowej – wtargnięciu uzbrojonego napastnika.

FORMA ALARMU: seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych.

ŹRÓDŁA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH: syrena, dzwonek, gwizdek, megafon, radiowęzeł, itp.

ODWOŁANIE ALARMU: wyłącznie przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną, bezwzględnie po kontakcie i uzgodnieniu z policjantem dowodzącym działaniami na miejscu zdarzenia.

POWIADOMIENIE: przekazywanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji, mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożonej o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustaniu.

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE: przekaz słowny za pomocą wszelkich dostępnych środków.

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW ALARMOWANIA

- nad funkcjonowaniem systemu alarmowania na terenie placówki oświatowej nadzór sprawuje dyrektor szkoły.
- sygnały alarmowe przekazywane są za pomocą syren alarmowych mechanicznych i elektronicznych. Syreny rozmieszczone są w punktach, z których uzyskuje się maksymalny zasięg słyszalności na terenie danej placówki oświatowej. Wskazane jest montowanie w budynkach szkolnych odrębnej, prostej instalacji alarmowej składającej się z kilku, odpowiednio rozmieszczonych syren akustycznych uruchamianych ręcznie, przy wykorzystaniu przycisku. W takim przypadku zaleca się, aby dźwięk syren alarmowych różnił się tonem od dzwonka szkolnego, tym samym był jednoznacznie identyfikowany jako sygnał zagrożenia.

- sygnał alarmowy w sytuacji wtargnięcia napastnika na teren szkoły lub innej placówki oświatowej powinien wyraźnie odróżniać się od sygnału alarmowego wywoływanego zagrożeniem pożarowym.
- decyzje o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, w przypadku ujawnienia zagrożenia wynikającego z wtargnięcia uzbrojonego napastnika na teren placówki, podejmuje każdy przeszkolony i przygotowany do tego pracownik wówczas, gdy: takie zagrożenie zauważy, będzie miał podejrzenie, że takie zagrożenie może za chwile wystąpić lub informację o zagrożeniu otrzymał.

ZADANIA DYREKTORA PLACÓWKI OŚWIATOWEJ

- wyznaczenie miejsca zbiórki w bezpiecznej odległości od źródła zagrożenia, w miejscu niewidocznym z okien placówki oświatowej.
- wyznaczenie kierunku drogi ewakuacji – najlepiej od strony budynku, która nie posiada okien lub znajduje się za przeszkodą stałą, zza której nie widać zagrożonego budynku.
- w przypadku braku możliwości przeprowadzenia ewakuacji, wyznaczenie miejsca do schronienia się, zabarykadowania. Zaleca się, by odpowiednie pomieszczenia posiadały grube ściany, pełne i otwierające się na zewnątrz drzwi oraz były wyposażone w środki pierwszej pomocy – apteczki, środki łączności dające możliwości przesłania informacji na zewnątrz.
- sprawdzanie, czy zasady postępowania w sytuacji zagrożenia są znane wszystkim pracownikom, czy klucze od drzwi ewakuacyjnych są w miejscu wyznaczonym, itp.
- organizowanie przeszkolenia pracowników i służby ochrony budynku na wypadek ataku napastnika oraz ćwiczeń bądź instruktaży dla pracowników placówki, uczniów i dzieci.
  - ograniczenie osobą nieuprawnionym dostępu do dokumentów i planów sytuacyjnych placówki. Wszystkie te informacje powinny być udostępnione służbą porządkowym – Policji, Państwowej Straży Pożarnej itp.
- systematyczne prowadzenie realistycznej oceny stanu zabezpieczeń przed uzbrojonym napastnikiem.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PLACÓWKI OŚWIATOWEJ ZWIĄZANE Z WPROWADZENIEM „ZASAD ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA”

- zapoznanie się z rodzajami alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych, numerami telefonów służb ratowniczych i porządkowych.
- ćwiczenie umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomość miejsca ich rozmieszczenia w danej placówce.
- dysponowanie numerami telefonów do kierownika placówki (dyrektora, zastępcy dyrektora, innych osób funkcyjnych)

- okresowe zapoznanie się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych wyłączników energii elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Rekomendujemy, by plany ewakuacji, dokumenty, rzuty pomieszczeń zostały przekazane w formie elektronicznej do komórek ds. bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego jednostek samorządu terytorialnego, gdzie byłyby składowane i udostępniane odpowiednim służbom.

POWIADAMIANIE SŁUŻB RATOWNICZYCH O WTARGNIĘCIU UZBROJONEGO NAPASTNIKA

1. Telefoniczne alarmowanie – wybranie numeru alarmowego 112 lub 997 , po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

- miejsce zdarzenia
- rodzaj zdarzenia
- informację o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego
- liczbę napastników
- ilość i rodzaj broni (palna długa, krótka, nóż inne narzędzie ostre, urządzenie wybuchowe)
- swoje imię i nazwisko
- numer telefonu. Z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu

Po powiadomieniu nie należy przerywać połączenia. Przyjmujący może zażądać dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

2. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy o tym powiadomić operatora numeru **112** lub **997**.

3. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.:

- ile osób opuściło budynek
- ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach
- pokazać plany budynku i drogi ewakuacji
- gdzie ostatnio był widziany agresor
- czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik

ZASADY POSTĘPOWANIA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH NA TERENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Ucieczka z zagrożonego rejonu, poza rejon zagrożenia.

2. Ewakuacja tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia z dala od źródła zagrożenia.

W przypadku zarządzenia ewakuacji:

- zostaw wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują,
- korzystaj z wyznaczonej drogi ewakuacji,
- nie korzystaj z wind,
- po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu,

Podczas ewakuacji:

- zachowaj ciszę, spokój, rozwagę,
- udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na Twoje bezpieczeństwo,
- ostrzegaj o niebezpieczeństwie,
- w przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna przeprowadź dzieci i młodzież do innego, wcześniej ustalonego obiektu.

Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa:

- zamknij drzwi,
- zastaw drzwi ciężkim meblem, ławkami,
- wyłącz wszystkie światła,
- wyłącz/wycisz wszystkie urządzenia elektroniczne- połóż się na podłodze z dala od drzwi i okien,
- zachowaj ciszę,

Jeżeli nie miałeś możliwości ewakuować się, ukryć albo zabarykadować w pomieszczeniu bezpiecznym, a Twoje życie lub zdrowie są zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem - **WALCZ**, a jeżeli nie jesteś w stanie podjąć walki – **BŁAGAJ O LITOŚĆ**.

Podczas działań służb ratowniczych:

- zachowaj spokój,
- jeżeli nie jesteś pewien, że to służby ratownicze, nie otwieraj drzwi – służby zrobią to same,
- stosuj się do wszystkich poleceń służb,
- nie trzymaj nic w rękach,
- nie zadawaj pytań podczas ewakuacji,
- unikaj gwałtownych ruchów, alarmujących gestów itp.
- poddaj się kontroli bezpieczeństwa,
- jeżeli posiadasz istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekaz je służbom ratowniczym,

WAŻNE NUMERY RATOWNICZE

112- Centrum Powiadamiania Ratowniczego

999- Pogotowie Ratunkowe

998- Staż Pożarna

997- Policja

992- Pogotowie Gazowe

Wymienione materiały oraz zasady postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej są rekomendowane przez Biuro Edukacji Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy i Akademię Obrony Narodowej oraz uzyskały pozytywną opinię Zespołu Zadaniowego – Stałej Grupy Ekspertkiej, powołanej w ramach Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych pod przewodnictwem Ministra Spraw Wewnętrznych.

